

Chương 12 : Quản Trị Với Điện Toán

Hoạch Đồ Kế Toán FPC (Federation Power Commission)

Trong năm 1968 SDL còn sử dụng các phương tiện điện cơ trong lãnh vực kế toán khách hàng, lương bổng nhân viên, hàng tồn kho, theo hoạch đồ kế toán của Pháp thường gọi là "*Plan Comptable 57*." Mặc dù các dữ kiện cũng đã được dùng phiếu IBM, nhưng căn bản hoạt động vẫn là cơ khí, cho nên khả năng rất giới hạn.

Ông cố vấn deLuccia cho biết, tại Mỹ đang sử dụng rất thành công một Hoạch đồ Kế toán (HĐKT) của *Federal Power Commission* (FPC), một phương pháp tân tiến để giúp quản trị Điện lực một cách chính xác. Chúng tôi nghiên cứu, tìm hiểu, thấy là HĐKT FPC rất tiện lợi, do đó chúng tôi cho dịch ra tiếng Việt, phổ biến cho nhân viên để học hỏi và tìm cách áp dụng. Nhưng một vấn đề hiện ra là khi dịch HĐKT FPC từ tiếng Anh qua tiếng Việt, một số chuyên viên Việt nam không đồng ý một số từ tiếng Việt vì có thể gây hiểu lầm, hay không đúng nghĩa. Kế toán là một ngành khoa học rất chính xác cho nên không thể chấp nhận việc giải thích hay suy diễn khác nhau, hoặc hiểu một cách lệch lạc.

Học Tiếng Anh

Một số nhỏ chuyên viên Điện lực nói và viết thông thạo tiếng Anh, nhưng rất nhiều người khác cần học hỏi tiếng Anh thêm... Đa số sách vở, tài liệu về điện toán, như *Khai thác Dữ kiện (Data Processing)* và *Thảo Chương (Data Programming)* đều bằng tiếng Anh. Tôi nghĩ thông thạo tiếng Anh sẽ giúp đẩy mạnh chương trình điện toán và nâng cao kiến thức nhân viên. Hơn nữa, học tiếng Anh cũng rất có ích cho tương lai trong nhiều lãnh vực cho nên SDL và CDV sau này khuyến khích nhân viên Điện lực học tiếng Anh. Đặc biệt, Công ty Điện lực chấp nhận đài thọ chi phí cho tất cả nhân viên đi học tiếng Anh tại Hội Việt Mỹ cho đến

khi nào còn được lên lớp. (Lúc đó tôi cũng là thành viên HĐQT Hội Việt Mỹ.)

Phong trào học thêm tiếng Anh miễn phí được phổ biến rộng rãi và được khuyến khích tối đa... Rất nhiều nhân viên hưởng ứng. Trong năm 1974, gần 700 nhân viên CDV đi học thêm tiếng Anh.

Trung Tâm Điện Toán

Trước kia, *Điện cơ Kế toán* là một Sở trực thuộc Nha Tài chánh. Vào khoảng cuối năm 1969, với đà phát triển mạnh của ngành điện toán, SDL/CDV đặt mua máy điện toán đầu tiên IBM 360/20 với bộ nhớ 16K, và đồng thời lập ra *Trung tâm Điện toán (TTĐT)*. Vô đầu, Công ty IBM huấn luyện chuyên viên phân tích và thảo chương cho SDL/CDV. Liên sau đó, SDL/CDV thuê nhận các kỹ sư, chuyên viên điện toán từ Mỹ, Úc, và Pháp. Các chương trình áp dụng càng ngày càng nhiều, càng khó khăn và tinh vi hơn, cần nhiều chi tiết hơn. Những phức tạp điện toán đòi hỏi nhiều dữ kiện hơn.

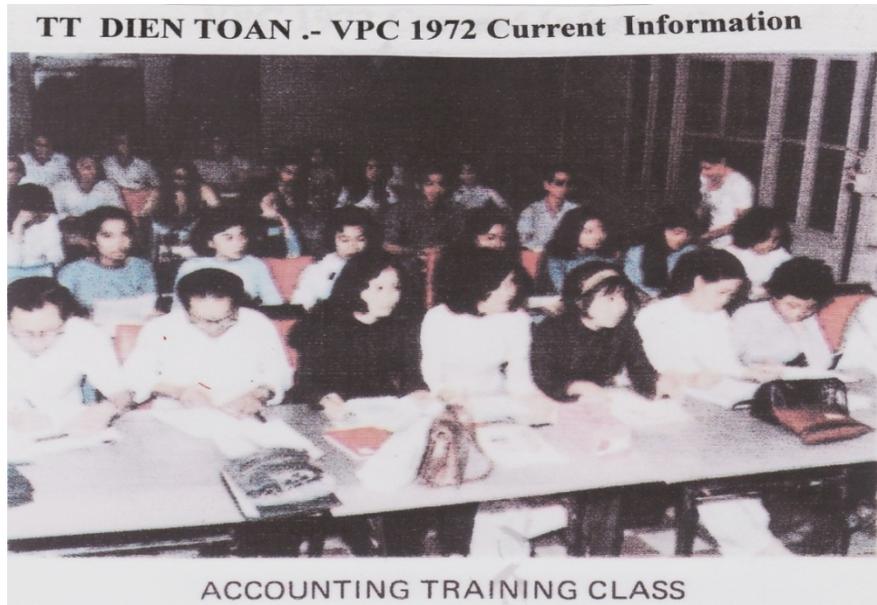
Cho đến 1972, để đáp ứng nhu cầu công tác, và nhiều khi cần thực hiện nhiều chương trình khác nhau cùng một lúc, máy IBM 360/20 trở nên quá chậm, quá yếu, CDV quyết định đặt mua máy điện toán IBM 360/40, với bộ nhớ 64K có nhiều khả năng hơn và chạy nhanh hơn. Nhân dịp này, TTĐT và máy điện toán mới được dời qua đặt tại *building* mới xây cất bên kia đường Nguyễn Siêu. Lúc bấy giờ, CDV là cơ quan được trang bị máy điện toán hiện đại nhất tại Việt nam, và CDV cũng có gây dựng toán chuyên viên thật giỏi gồm có các kỹ sư điện toán được đào tạo từ Mỹ, Pháp và Úc, với các thảo chương viên có nhiều kinh nghiệm. Ngoài ra, với đoàn cố vấn Mỹ, CDV có mở tại công ty một khoá huấn luyện tại chỗ (*on the job training*) hơn một năm, để huấn luyện nhân viên về khai thác dữ kiện, và thảo chương trình điện toán.

Cũng nên biết thêm là trong lúc CDV đang sử dụng máy điện toán IBM 360/40, nhiều nơi khác còn sử dụng kế toán thủ công trong nhiều năm sau đó, và TTĐT, trong lúc phục vụ cho CDV, cũng có giúp chạy nhiều chương trình cho Bộ Công chánh.

Mỗi tháng, TTĐT lập phúc trình điện toán hằng tháng cho biết kết quả của từng hoạt động của công ty: lời lỗ, mức sản xuất, số điện bán ra, số điện hao mất tại Sài Gòn và tại các tỉnh, số nhiên liệu sử dụng, tình trạng vật liệu, tình trạng thực hiện các công tác, các chi phí lương bổng nhân viên, tình trạng thâm ngân, tồn thâm, các chi phí điều hành, các chi phí vật liệu, v.v... Nhờ biết được kết quả hoạt động trong tháng vừa qua, so với kết quả tháng trước, so với tháng này trong năm trước và so với ngân sách đã dự trù, chúng tôi có cơ hội điều chỉnh hoặc sửa chữa chương trình khi thấy cần... Khi nhận được phúc trình hoạt động vào tháng 10 trong năm, tôi có thể tiên đoán biết kết quả hoạt động trọn năm.

Tóm lại : Nhờ áp dụng HĐKT FPC, nhờ tận dụng các chương trình điện toán, việc quản trị Điện lực được thực hiện một cách chính xác và mau chóng.

Từ 1972, văn phòng Tổng nha chúng tôi dùng những tài liệu và phúc trình điện toán bằng tiếng Anh, rõ ràng hơn, chẳng những cho CDV mà thôi, mà còn có tác dụng cho ngân hàng hay các cơ quan quốc tế khi cần đến mà không cần phải dịch. CDV lập phúc trình điện toán mỗi cuối năm cho biết kết quả hoạt động trong năm. Mục tiêu là phải thực hiện phúc trình với đầy đủ dữ kiện chính xác và mau chóng. Phúc trình mỗi năm phải xong vào cuối tháng giêng năm kế. Về phúc trình cuối 1974, chúng tôi dự trù thực hiện phải xong trước cuối tháng giêng 1975. Chương trình được tính từng

Lớp huấn luyện Kế toán – Trung tâm Điện toán

ngày, các nha làm việc ráo riết, đặc biệt Nha Tài chánh và Trung tâm Điện toán.

Lập phúc trình hằng năm thật lắm công phu vì phải tập trung tất cả các tài liệu ở các tỉnh đem về Sài Gòn và thực hiện phúc trình trong thời hạn thật ngắn tại TTĐT tại Trung ương. Chương trình sắp xếp rất khít khao, rất sát, tính từng ngày, có khi có một vài ngày, các anh chị em Điện toán phải ở lại đêm tại sở, tiếp tục công việc để không trễ chương trình. Sau đây là trích một đoạn báo cáo về chương trình công tác: “... the December 31, 1974 year end closing processed through DPC by January 15, 1975 and usable statement for management review by January 20, and be ready for audit by independent auditor by January 22, 1975. This schedule was made and the books were presented for audit by the end of January. The books were certified by independent auditor on February 25, 1975.”

Phái đoàn cố vấn USAID rất phấn khởi cho chúng tôi biết đây là lần đầu tiên sổ sách kế toán một công ty Việt nam (VPC) được sự kiểm soát chánh thức (*audit*) bởi một kiểm soát viên tài chánh Mỹ CPA (*Certified Public Accountant*).

Chúng tôi rất hãnh diện mà thấy các sổ sách kế toán CDV được xác nhận thật rõ ràng, minh bạch. Tôi nghĩ đây là một điểm rất quan trọng. Đó là công trình của toàn thể anh chị em CDV, và đặc biệt các anh Huỳnh Văn Nghĩa, Nha Tài chánh, và hai anh Nguyễn Văn Sáng và Nguyễn Đình Phú ở Trung tâm Điện toán.

Liên Hệ Quốc Tế

Từ năm 1971, để đáp ứng nhu cầu nhiều cơ quan quốc tế, những nhà sản xuất điện và máy móc, những nhà thầu xây cất, những công ty nghiên cứu và cố vấn, những văn phòng kinh tế ngoại quốc (*attachés économiques*), muốn biết hoạt động công ty, mỗi tháng công ty có ra một bản tin "VPC Newsletter", lời 4 trang, bằng tiếng Anh, tóm lược hoạt động *Vietnam Power Company* trong tháng vừa qua và dự trù công việc trong tháng tới.

Nhiều Ngân hàng quốc tế, nhiều cơ sở thương mại, nhiều văn phòng kinh tế ngoại quốc muốn biết cách hoạt động Công ty để có

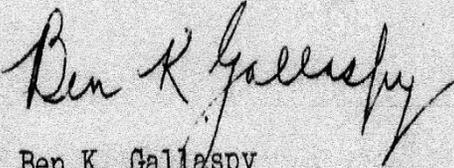
February 25, 1975

To the Board of Directors
Vietnam Power Company
72 Hai Ba Trưng
Saigon

I have examined the balance sheet of Vietnam Power Company as of December 31, 1974 and 1973, and the related statements of income, retained earnings and changes in financial position for the 2 years ended December 31, 1974.

My examination was made in accordance with generally accepted auditing standards, and accordingly included such tests of the accounting records and such other auditing procedures as was considered necessary in the circumstances.

In my opinion, the accompanying financial statements present fairly the financial position of Vietnam Power Company as of December 31, 1974 and 1973, and the results of its operations and changes in its financial position for the 2 years ended December 31, 1974 in conformity with generally accepted accounting principles applied on a consistent basis.

Ben K. Gallaspy
Certified Public Accountant

CPA Certificate (Mr. Ben K. Gallaspy)

thể có liên hệ kinh tế, thương mại, v.v... Cũng trong chiều hướng đó, Công ty Điện lực Việt nam cũng muốn cho quốc tế biết nhiều hơn về CDV để gây cảm tình và phát triển sự liên hệ, giúp đỡ tài chánh kỹ thuật và kinh tế...

VPC Current Information

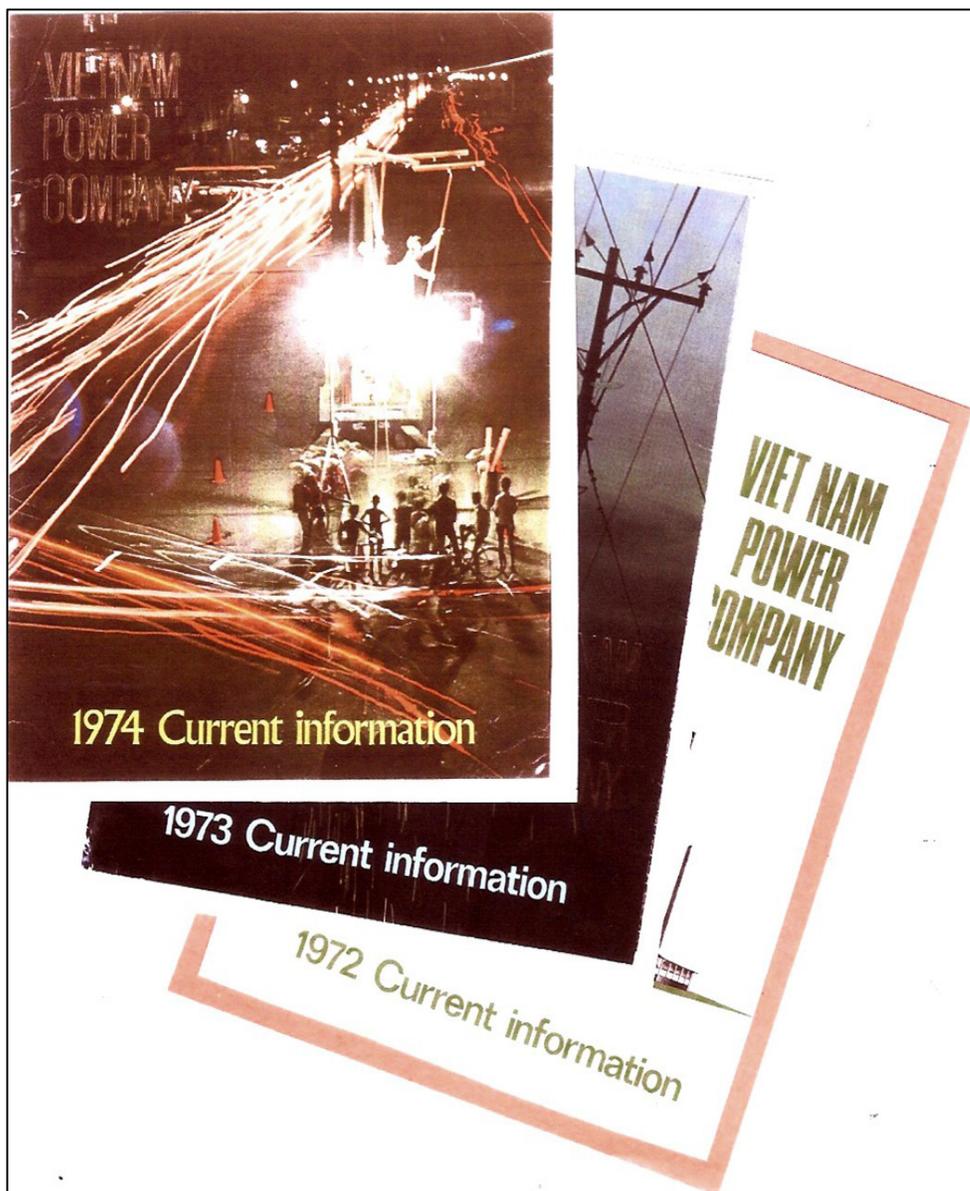
Bắt đầu từ năm 1972, công ty có in ra mỗi năm một quyển “VPC Current Information, Vietnam Power Company”, trong đó có kết quả hoạt động công ty, tình hình tài chính, chương trình công tác, hình ảnh hoạt động trong năm, phúc trình kế toán trong năm, những chỉ số kinh tế, v.v...

Các quyển VPC Current Information này được xem như phúc trình hàng năm được in tại Hongkong vì lúc bấy giờ ở Việt nam chưa có phương tiện để in được quyển hình màu thật đẹp, thật sắc sảo... Anh Dương Thiệu Dụng đã tham gia rất nhiều trong việc thực hiện quyển này. Đa số hình ảnh do Nhiếp ảnh gia nổi tiếng Nguyễn Ngọc Hạnh, một chuyên viên trong quân đội, đóng góp.

VPC được chấp nhận là thành viên của World Energy Conference (WEC) từ năm 1972 trong buổi họp quốc tế vào 1972 tại Detroit, Michigan, USA. VPC được ông Walker L. Cisler, Chairman of Detroit Edison Co. giới thiệu vào WEC. Ông Cisler cũng đồng thời là Chairman of World Energy Conference.

Kỳ đại hội “Năng lượng hoàn cầu” này có lối 65 xứ tham dự.

Vào 1972, ông BH Tuấn, Đồng lý Văn phòng Bộ Công chánh, và tôi, TGD CDV tham dự hội WEC đại diện cho Việt nam. Chúng tôi có gặp nhiều đại diện xứ Pháp trong đó có ông Garnier, Phó chủ tịch công ty CEE, và GS Nguyễn Khắc Nhẫn. Hai ông thuộc phái đoàn Électricité de France (EDF) của Pháp. Ông Nhẫn trước kia là Giám đốc trường Cao đẳng

1972, 73, 74 VPC Current Information

Điện học Phú thọ, Sài gòn.

Cũng nên biết ông Cisler cũng là Chủ tịch Công ty OAAI (Oversea Advisory Associates

Incorporated), đã đến Việt nam nhiều lần và đã giúp nhiều chương trình cho CDV. Ông là bạn thân của chúng tôi. Có một lần, vợ chồng tôi có mời ông về nhà Chợ quán chúng tôi để dùng cơm tối, với lối 10 người bạn khác. Ông là người bình dị, và có rất nhiều bạn trên thế giới kể cả các nước cộng sản Nga và Tàu.

Khi kết thúc đại hội, có một tiệc long trọng, các thành viên WEC tặng cho ông Cisler một cái áo jacket (?) làm kỷ niệm. Ông Cisler mời tôi ngồi kế cận ông trong buổi tiệc đó.

Trong lúc đó, tôi cũng vui vẻ mà gặp lại ông Garnier, lúc sau này là phó Chủ tịch CEE. Ông Garnier cũng muốn tôi qua ngồi bàn với ông, cùng bàn với các bạn *Electricité de France*. Ông nói "*Phat, Venez avec nous, nous parlons Francais.*" (Phat, qua ngồi chung với tụi này, chúng mình nói tiếng Pháp.) Tức nhiên, đối với người Pháp, ngồi chung nhau, được nói tiếng Pháp, thì thấy nhẹ nhàng và thoải mái hơn nhiều. Nhưng tôi rất tiếc vì đã hứa với ông Cisler trước kia rồi.